[2018] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 870

ਸੁਰੇਸ਼ਚੰਦਰ ਬਗਮਲ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਨਵੀਂ ਭਾਰਤ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5206/2016)

ਅਪ੍ਰੈਲ 18, 2018

[ਜੇ. ਚੇਲਮੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਸੰਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇਜੇ]

ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 - ਮੋਟਰ ਹਾਦਸਾ - ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ - ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ - ਗਣਨਾ - ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੌਤ - 25 ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਧਵਾ, ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ - ਪੀੜਤ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ 6,273/- ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਦੀ ਸੀ - ਮਾਪਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 15,71,000/- ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ, ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 16 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੰਨਿਆ, ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ, 18 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। 10,72,360/- – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਮਿਆਰੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ - ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 12,000 ਰੁਪਏ ਲੈਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ - ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਿਆ ਹੈ, 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਕਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਵਜੋਂ ਕੱਟੀ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਧਵਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ - ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਰਕਮ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 6,273 ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤੱਕ, 18 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 13,54,968 ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ - ਰਵਾਇਤੀ ਹੈੱਡਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਮ 70,000 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ 14,25,000 ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਵਿਆਜ 12% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ - ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, 25,000 ਰੁਪਏ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸਰਲਾ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2009) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 121; ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਣਯ ਸੇਠੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 2017 ਐਸ.ਸੀ. 5157 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੁਰੇਸ਼ਚੰਦਰ ਬਗਮਲ ਦੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਨਵੀਂ ਭਾਰਤ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

(2009) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 121 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 6

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 2017 ਐਸਸੀ 5157 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰ 11

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5206

2007 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3876 ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 09.02.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਲ ਐਸ. ਸ਼ਾਹ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਹੇਮਲ ਕਿਰੀਟਕੁਮਾਰ ਸੇਠ, ਵਕੀਲ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਹੇਤੂ ਅਰੋੜਾ ਸੇਠੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਕਿਸਮਤ ਜ਼ਾਲਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਪਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਪਤਨੀ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਧੀ, ਜਿਸਦਾ ਜਲਦੀ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਧਵਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਦੀ 16.8.1998 ਨੂੰ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ (ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ) ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

2. ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀਮਤ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਕਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ 6,273 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਬੀ.ਈ. (ਸਿਵਲ) ਯੋਗਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਪਤੀ, ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਸਾਲ 1996 ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਸੈਕਟਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 25,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਕਮਾਈ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ।

3. ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਵਾਹਨ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਸਵਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਲਈ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਟਾਟਾ ਸੀਅਰਾ ਲਈ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਦੋਵੇਂ ਵਾਹਨ, ਜੋ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ, ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

4. ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਆਮਦਨ 6,273 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਮਦਨ

ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖੀ ਵਾਧੇ ਲਈ ਲਗਭਗ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਸੰਭਾਵੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 8,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 16 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ 15,36,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ; ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਹੇਠ ਰਵਾਇਤੀ ਰਕਮ ਲਈ 15,000 ਰੁਪਏ; ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 15,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 5,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 29.3.2007 ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 15,71,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਅਵਾਰਡ ਰਕਮ 'ਤੇ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸਨੇ 9.2.2015 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

6. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਰਲਾ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਐਨਆਰ.1 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਪੇ ਸਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਕਮ ਦੇ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ। ਦਰਅਸਲ, ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋਈ।

7. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 16 ਦੀ ਬਜਾਏ 18 'ਤੇ ਗੁਣਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 25 ਸਾਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਰਲਾ ਵਰਮਾ2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਚੁਕਵਾਂ ਗੁਣਕ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਭਾਵ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 15,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 15,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸੀ।

8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ 10,72,360 ਰੁਪਏ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 30,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ

[1] (2009) 6 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 121

[2] ਸੁਪਰਾ

ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ 50,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 5,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

9. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ।

10. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ 6,273 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਰਕਮ ਨੂੰ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਕਤ ਰਕਮ ਨੂੰ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ।

11. ਸਾਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਣਯ ਸੇਠੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭ ਹੈ। 3. ਸਰਲਾ ਵਰਮਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਅਸਲ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋੜਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਥਾਈ ਨੌਕਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 22.11.2017 ਦੀ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ.22134/2016 ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਆਦੇਸ਼ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ 5 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖੀ ਵਾਧੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਭਵਿੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਸਲ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਕਿ ਭਵਿੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮਿਆਰੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ 16.10.1998 ਅਤੇ 8.7.2005 ਦੇ ਦੋ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 14,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ 17,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੂਜਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 8.7.2005 ਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ 7 ਸਾਲ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਰ ਫਿਰ ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਅਨੁਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖੰਡਨ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਮਾਨਕੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

[3] ਏ.ਆਈ.ਆਰ 2017 ਐੱਸਸੀ 5157

[4] ਸੁਪਰਾ [5] ਸੁਪਰਾ

12. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 100% ਵਾਧੇ ਅਤੇ 12,000 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਠੀਕ ਮੰਨਿਆ।

13. ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇਹ ਗੱਲ ਗੰਭੀਰ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜੀਵਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 50% ਕਟੌਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਰਲਾ ਵਰਮਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 50% ਕਟੌਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਮੰਨਿਆ, ਨਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 1/3।

14. ਹੁਣ ਆਖਰੀ ਪਹਿਲੂ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਹੈੱਡਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 15,000 ਰੁਪਏ, ਕਨਸੋਰਟੀਅਮ (ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਾਥ) ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 40,000 ਰੁਪਏ, ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ 15,000 ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁੱਲ 70,000 ਰੁਪਏ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 10% ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਹਜੇ ਵੀ ਇਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਕਮ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 6,273 ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਵਾਂਗੇ ਜਿਸ 'ਤੇ 18 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਰਕਮ 13,54,968 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਵਾਇਤੀ ਹੈੱਡਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਮ 70,000 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਕੁੱਲ 14,24,968 ਰੁਪਏ 14,25,000 ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਰਾਊਂਡ ਆਫ ਹੋਵੇਗੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

16. ਅਸੀਂ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੋਰਮਾਂ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਮੁਲਾਂਕਣ 25,000 ਰੁਪਏ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

17. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ

[6] ਸੁਪਰਾ [7] ਸੁਪਰਾ

[8] ਸੁਪਰਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਚੱਹ ਦੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ